

LEONARDI ARETINI AD COLVCI
VM SALVTATVM PRAEFATIO.

Go tibi hunc librum Coluci
ex media / ut aiūt / greca de
legi : ubi eiusmodi rerum
magna copia est / & infinita
pene multitudo. Nec uerit
lum ne abs te ut parum libe
ralis ac sane ingratus / accu
rer / si ex tāta abundātia hoc

tam paruu mun⁹ ad te mitterem. neq; enim id nūc a
go / neq; ita amēs sum ut existimē hac tantula re sum
mis tuis erga me officiu satisfacere posse. Sed ut mer
catores solent degustationem aliquam rerum uenali
um accipere / quo facilius de illaru in emptione deli
berare queant. Sic ego cum cuperem pro tuis singu
laribus meritis summa q; in me beniuolentia / quicqd
mea opera / labore / industria / efficere possem in te u
num conferre / hunc tibi librum transcripsi quasi de
gustationem quandam studiorum meorum. que si ti
bi doctissimo homini pbata esse sensero / maiora cum
fiducia deinceps aggrediar / tuo grauissimo atq; opti
mo iudicio confirmat). Et iam non paruis munuscu
lis sed maioribus tecum agam. qđ id quod de mune
ris paruitate supra dixi non ad librum ipsum sed ad
conuertedi laborem referri uolo. Nam & si liber per
se breuis est / tantum tamen ponderis ei adiicit Baluii
nomen ut magnus putari debeat auctoritate scriben
tis. que quidem apud grecos tanta est ut & seueritate

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'si de se ipso libello' and 'quod in me beniuolentia'.

Handwritten marginal note in the top left corner, partially obscured by the main text.

Handwritten marginal note on the left side, below the top note.

*Non emulo & qui
velint studium
nominare & se
nihil egregie offere
valeat*

uite; & sanctimonia morum: & preterea optimarum
artium studio / sacrarum q; litterarum doctrina ceteris
ferme omnibus existimet precellere. Sed cum sint
permulti atq; inclyti libri quos ille accuratissime scri-
ptos reliquit / nos in presentia hunc potissimum dele-
gimus: maxime cum conducere ad studia nostra ar-
bitrati sumus. Atq; ideo libenti id fecimus q; aucto-
ritate tanti viri / ignaviam ac puerilitatem eorum cu-
piebamus refringere / qui studia humanitatis vitupe-
rant: atq; ab iis omnino abhorrendu censent. Quod
iis contingit fere qui ea tarditate ingenii sunt / ut ni-
hil altum neq; egregium valeant intueri. qui cum ad
nullam partem humanitatis aspirare ipsi possint / nec
alios quidem id debere facere arbitrant. Sed hos cu
sua ignorantia relinquamus / neq; enim digni sunt de
quibus verba fiant / & iam Basilium ipsum audiamus
in quo animadvertit quae quanta gravitas sit;

MAGN
NES Q
LIBRIS

expum tu
q; pollum li
am alicum
Anatol ad de
parentes
ego quidem ex
Sui parentes
fuit cano i ca
consequat mo
uos hinc se le
dure hanc
re nihil moli
mimum iller
mualum et
spicatur. de
lia sequetur
focam penat

MAGNI BASILII LIBER AD IUVENES
QUANTVM EX GENTILIVM
LIBRIS AC LITTERIS PROFICIAN-
T.

Ultima sunt filii / quae hortatur
me ad ea uobis consulenda
quae optima esse duco: quae quae
uobis / si illa sequimini profu-
tura confido. Quippe & hu-
iusmodi etas & multarum re-
rum usus / & insuper / quod o-
mnia maxime docet / in utra-
que parte imitatione / satis esse
exptum / humanarum rerum me fecere peritum. Ita
quae possum uis qui nuper uitam ingressi sunt / quasi ui-
am aliquam qua tutissime proficiscantur ostendere.
Accedit ad hoc quae naturali quod necessitudine me post
parentes / nemo est uobis propinquior. quam obrem
ego quidem erga uos nec minus benivolentiae habeo
quam ipsi parentes: uos autem puto / nisi forte me uestra
fallit opinio / cum me intuemini parentum desiderii
o haudquam moueri. Si igitur quae a me dicentur / ca-
uos suscipite ac sequi parati estis: in secundo eritis or-
dine laudatorum apud Hesiodum. Si minus: ego la-
ne nihil molestum dicam. Vos autem meministis car-
minum illorum / in quibus ille poeta inquit. Opti-
mum illum esse qui per seipsum quae agenda sunt con-
spiciantur. sequenti autem gradu qui aliorum consi-
lia sequeretur: qui uero ad neutrum horum aptus es-
set eum penitus esse inutilem. Nec uos ulla admira-

tio teneat si quotidie ad magistros eūtibus uobis / ue-
terum q̄ uirorū & ingenio & doctrina præstantium /
per ea quę illi scripta reliquere / continuum usum &
familiaritatem habentibus / ego aliquid utilius ex me
ipso inuenisse profitear. Equidem hoc ipsum monitu-
rus uenio / non oportere uos eiusmodi uiris ita men-
tis uestre gubernacula pmittere / ut quacunq̄ ducant
ea seq̄mini: sed id dumtaxat quod utilitatem affert ab
illis accipientes / scire etiam: si sit opus: contemnere.
Que igitur ea sunt / & quemadmodum discernantur
id iam uobis apiam hinc sumens initium. Nos q̄dem
o filii hanc humanam uitā / nihil omnino esse arbitra-
mur. nec bonum quicq̄ existit mandum censemus neq̄
appellandum / quod utilitatē nobis hūcūq̄ suppedi-
tet. non itaq̄ dignitatem / non amplitudinem maio-
rum / non corporis uires / non formam / non magni-
tudinem / non a cunctis hominibus habites honores /
non ipsum impium / non quicquid dici potest in hac
uita excellens: sed longius nostre procedunt spes / &
ad alterius uitę preparationē cuncta molimur. Que
igitur ad hanc uitā conferunt / ea nos totis uiribus
optanda querenda q̄ esse arbitramur. quę uero illuc
usq̄ puenire nequeunt / ut nullius momenti despiciē-
da. Quenam tamen ista sit / & quo pacto illa uiuatur
id sane ostendere plus negotii esset / q̄ nos in p̄sentia
susceperimus. maiores etiam auditores q̄ ipsi nunc es-
tis ad percipiendum requirit. Hoc solum cum dixerō
satis abunde uobis dixisse putabo. Si quis omnē post
creatos homines felicitatem mente cōcipiat / simul q̄
in unam congerat uniuersam / ne paruā quidem par /

bebit ad potioris confirmationē. Sed qua similitudi-
ne utemur ad hāc re ostēdendā: Nempe ut plantę p-
pria uirtus est fructū pdūcere: afferūt tamē aliquę or-
natū & frondes ipse circa ramos diffusę. Ita pfecto &
aię quidā pceptū fructus est ueritas. nō inamēnū ta-
mē est hac extranea circumdari sapiētia / quę tanq̄ frō-
des quedā & fructui tegmē prebeat & speciē infuētib?
letiore ostēdat: Hoc fecisse aiūt Moysen illū summa
prudētia uirū / cui apud omēs getes maximū est in
sapiētia nome. qui nō p̄us ad dei contemplationē ac-
cessit q̄ i egyptioꝝ disciplinis mētem exercuisset. Hęc
eadē ferunt de Daniele sapiēti; cū apud babylomios
chaldęoꝝ sapiētia imbibisset postea rez diuinay atti-
gisse doctrinā. Sed iam satis abunde demōstratum est
non inuulē esse mētib? nostris hāc extraneā sciētiam
Nunc uero quo pacto illa nobis accipiēda sit dicēdū
uidet. Primo igit ut a poetis incipiam / cum illi uariū
multiformes q; sint / nō omnib? quę ab ipsis dicūt ad
hibēda est mēs: sed cū excellentiū uiroꝝ dicta aut fa-
cta cōmemorāt / tunc tota mēte moueri atq; inflāmari
debem? / maxime q; conari ut tales ipsi sum? quales il-
li fuere: cū uero i improboꝝ hoīm mētionē incidunt
fugiēda est illoꝝ imitatio / aures q; claudēde / nō secus
atq; ipsi ferūt Vlixem ad sirenū cantū. prauę enī con-
fabulationes uia quedā sunt ad facinora. Quobrem
omni diligētia curādū est / ne int̄ illā quā plerūq; ser-
mones habēt festiuitate / latent aliqd admittam? mali
Non igitur laudabim? poetas / neq; cum iurgia refe-
rūt / neq; cū scurras / aut amates / aut ebrios / aut dica-
ces imitant. neq; cū diuite mēsa / cātu q; dissoluto sēli /

non debet mētem
ad dūctam mētem
ambrosio p̄m dūctam
qua ad rē mētem

silarent manifesta fuisse diuersitatem illarum / uide
ri enim alteram accuratissime ornata / fluentem de /
licis & omnium uoluptatū examen post se trahentē /
hec itaq; omnia ostentantē & multo etiā plura pollice
tem secū trahere Hercule tentauisse / Alteram uero a /
speram & duram se uere q; intuentē / talia e contra dixit /
se polliceri se nec uoluptate aliquā / nec getem / sed la
bores / picula / ludores q; infinitos terra mariq; tole
randos / premium autē illorū fore: ut ille aiebat: deu
fieri / & hanc demū Hercule secutū fuisse / Et fere
omnes qui modo aliqd in philosophia scripsere / ut q;
quis maxime potuit uirtutem laudarunt / qbus sane
credendum est conādumq; ut in uita nostra id osten
dam? / Nam q; quis ea que alij uerbis dumtaxat philo
sophant / rebus ipsis affirmat / is uere sapit. ceteri uer
lut umbre uolunt. Nec secus ea res se habet q; si pictor
egregiam uiri formā imitat / sit: hic autem reuera ta
lis existat quate ille i tabulā expresserit / Qui eni uir
tutem in cętu hominum laudant / amplissimis q; uer
bis extollunt: ipsi uero & libidinem tempantię & que
stum iusticię anteponunt / u: mea sentētia: nihil disse
runt ab histronibus / qui cum poemata in scena agunt
sepe ut reges uel ut potentes pdeunt / cum neq; reges
sint / neq; potentes / neq; omnino forsitan liberi / Atq;
musicę qdem / si id ullo modo uitare potest / nunq; pa
titur lyram sibi dissonare. neq; chori pnceps incoan
num sibi chorum habere. Ipse uero q; spiam secū disti
debit / neq; uitam consentaneā uerbis prestabit / Sed
Eurypide auctore linguam qdem iurasse dicet / mentē
uero iniuratum mansisse / & bonum uideri q; esse ma

partes
atq; multum est 4
partes ab apibus q;
omniū apu multo do
re (marg 3)

Res facta ostendit id
boni & pnceps
No hoc q; loq; i laudat
sunt uis ita facta

+ i laudat dicit
id q; dicitur
in 3. p. 10

quis dicitur aut
Rondel & que
nunc 4 ut p dicitur
lancet

gis cupi
dere q;
get q;
partes
focetari
foram q;
ris uirtu
cum uir
hilo est
sum dem p
focetari
emmer
uirtute
ho cum lo
ga ellet
uat / Eul
rum uir
fido illu
q; q;
currer ma
q; q;
menter q;
fo. S. S. S. S.
dum dicit
mō oratio
q; spiam se
pneceps
patritia
rū uirtu
nū q; frou

gis cupiet. At hic est ultim^{us} iniurię timul: si qd cre-
dere oportet & Platoni: bonum uideri cum nō sis. Ea i-
git que de uirtute scripta sunt ita ut dictum est acci-
pienda cenleo: cum facta maior^{um} aut memorię succes-
sione aut poetarum uel historicorū libris usq; ad no-
stram etatem conseruata sunt. Nec huius qdem gene-
ris utilitatem negligim^{us}, ut ecce Pericles athenienis
cum eum qdam ex fori hominib^{us} pbris lacelleret / ni-
hilo est irritat^{us} neq; animo commot^{us}, sed per uniuersam
diem pseueratum est / cū ille nullo maledicto ab-
stineret: hic uero tanq̄ ea res nihil ad se ptineret / con-
temneret. uespe autē iam facto & tenebris exortis cū
iurgator ille uix eo tempe abire uellet Pericles famu-
lo cum lumine accito plectit^{us} est ipsum / ut sibi q̄ lon-
ga esset ad philosophiam exercitatio. Item cum qdam
irat^{us} Euclidi megarensi necem minaret / id qd se factu-
rum iuramento firmiter & Euclides cōtra iurauit se p-
fecto illum placatur^{us} effectus qd ne sibi infensus fo-
reret. Quod precium est aliqd hui^{us}modi exemplū suc-
currere metib^{us} hominū iam ira efferuiscetum. Tra-
gedię enī nequāq̄ est credendum dicenti in inimicos ar-
mabit ira manus / sed potillimum esse / nullo modo ira-
sci. Sin id fieri nō potest / attractōnis freno moderan-
dum est / nec permittendum longi^{us} efferri. Sed reduca-
m^{us} orationē nostrā ad clarorū uiroz exēpla. Pullauit
qspiam Socrate Sophronisci filiū faciē ei^{us} petulanti-
me cedens. Socrates uero nō repugnauit. sed illi^{us} irę ac
petulantię se pmittit: dōec uult^{us} ei uidiq; tuber fieret. ue-
rū ubi ira illi^{us} latiatā est Socrates qdē nihil aliud egit
nisi qd fronti luę inscripsit pcelloris nomē quēadmodū

statuis fieri solent. Ille inquit hoc opus effecit. nec ulterius
ulcisci prexit. Hec que nostris similia sunt perdi-
gna esse imitatione ducit. hoc enim socraticum illi no-
stro conuenit quod monuit ut percutienti maxillam u-
nam alteram porrigamus. tantum abest ut ulciscamur
Id autem Periclis aut Euclidis simile est illi quo mo-
nemur persequentes expectare. & benigne iras illo-
lerare. & inimicis bona precari. non autem maledice-
re. nam qui in illis erit preeruditus his postea preceptis
nostris adgescet. nec quasi impossibilia sunt asperna-
bitur. Haud sane pretereundum est Alexandri regis
memorable factum. qui cum darii filias in captiuis
haberet. mirum in modum. ut ab omnibus predicabat
formosas. ne uidere quidem uoluit. turpe esse ratum eos
qui uiros uicissent a mulieribus superari. Hoc illi no-
stro conuenit quod aspiciens mulierem ad uoluptatem &
si rem non consummat. tamen quia ad id concupit in
corde suo crimine non caret. Illud autem Clinie Pytha-
gorae familiaris difficile est credere. non de diti opera
sed fortuito. nostris conuenire quod cum posset trium tale-
toy damnum iureiurando sibi delato effugere. soluere
quidem maluit quam iurare quam sine piurio id facere lice-
ret. Audiuerat ille. ut mihi uidetur. preceptum domini
iuramenta uetatis. Sed redeo ad id quod in principio dice-
bam. non omnia nobis precipienda sunt. sed tantum utilia.
Etenim cum eos cibos quod obesse possunt corpori diligentem ui-
tem. absurdum est disciplinam quibus animi aliter rationem
nullam habere. sed tanquam torres aliquas quecumque fors obtu-
lerit sine delectu immergere. Et cum gubernator non
temere nauim uentis permittat. sed ad portum dirigat.

Handwritten marginal note in Latin script, partially illegible.

Handwritten marginal note in Latin script, partially illegible.

Handwritten marginal note in Latin script, partially illegible.

laborum tolerancia uires adepti cum infinitis sudoribus in gymnasio manarint / innumerasque plagas in exercitatione tulerint / uictum autem non uoluntarium neque iucundum sed quem magister ludis prescripserit uictarunt / & in ceteris omnibus: ne orationem prebentem instituti ut uita ante certamen acta meditatio fuerit certaminis / tandem se nudant in stadio & summo labore ac periculo decertant / ut oleastri aut apii / aut eiusmodi corona donent / uictoresque a precone buccinant.

Nos uero quibus premia uite nostre adeo mirabilia preposita sunt / ut nec magnitudo eorum dici possit nec multitudo numerari / in utranque aurem securi dormientes altera manu cape posse credemus / pre multis sane esset inertia. & Sardanapalus ille primas omnium pres in beatitudine ferret / uel Margites forte quem neque oratorem / neque tollorem / neque cuiusque rei actorem fuisse Homerus ait / Si utique Homero credendum est potius quam Pythaco qui inquit arduum esse bonum existere. multis enim laboribus susceptis uix eorum bonorum compositum fieri contingit quorum nihil in hac uita esse simile paulo ante dicebam. Non igitur desiderandum est nobis. nec pro breui uoluptate maxime sepe abiciendum: nisi uelimus conuicia pati & penas subire. non hic apud homines quod ne hoc quidem paruum recte sentient / sed aut sub terra aut ubicumque sint illa iudicia. nam qui non ex uoluntate delinquit is forte aliqua dignabitur uenia. qui autem ex proposito peiora eligit / nullam habet excusationem quam multo plura afficiat. Quid igitur faciendum est dicere quod spiritum. quod aliud quam curam anime habendum / ceteris omnibus pro nihilo habitum. Non ergo corpori seruientium iusi sunt summa

Nisi ex gratia peruenit
melius est
nonne

36 *Stoicis*

coget necessitas / sed anima bonis artibus imbuenda, &
 ex corporum vinculis ac passionum societate per philo-
 sophiam eximeda. Illud preterea efficiendum est: ut
 corpus laborum patientissimum sit. ventri autem non ad uo-
 luptatem / sed ad sustentationem porrigendum. Nam quae sem-
 per cenas atque cogitatio mentis agitant / epularumque gratia ter-
 ras mariaque perscrutant / miserabili admodum seruitute
 premuntur: & gratissimo domino tributa petunt: ni-
 hil leuius patientes quam ii qui apud inferos penas dat iur-
 ga ignem diuidentes: & cribro aquam ferentes: & pfo-
 lum uas implere anhelantes / nullum finem laborum ha-
 bentel. Tonderi autem aut amicis ultra quam necessitas sit
 aut miserorum est secundum Diogenem / aut iniuriosum. Itaque
 occupatum esse in corporis ornatu non minus turpe dicen-
 dum arbitror / quam aut pelicem esse aut aduleterem. Quid e-
 nim refert homini gnauo xestide amicitiam / an uili ali-
 qua ueste / dummodo corpus ab intempie tuteat. Quod
 & in ceteris obseruandum est / ne quid superuacuo molia-
 mur: nec plus corpori tribuamus / quam animae commodum sit.
 Neque enim minus turpe est uiro / qui uere hoc cognomi-
 ne dignus existat / nimiam corporis curam habere / quam ad aliam
 quamuis passionem effeminatum esse. Omne porro studi-
 um ponere ut corpus quam optime sit / hominis est / seipsum i-
 gnoratis: nec intelligeris / sapiens illud / quod non id quod
 cernit / est homo: sed opus est maiori sapientia / ut quis
 quod nostrum quid tandem ipse sit / possit agnoscere. Verum
 enim uero id allegatum non expleta plus mente impossibilius est
 quam lippis oculis solem perspicere. Expiatio autem animae
 sit / ut & breuiter simul & abunde uobis dicam: per com-
 temptum earum quas nobis sensus porrigit uoluptatum.

*omni p[ro]p[ri]o h[ab]ere
natura[m] in se*

fo[n]d[us] p[ro]p[ri]o

t[em]p[or]e d[omi]ni

uolunt[ate]

id est uer[um]

*quod sit p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o*

Non igitur oculi pascendi sunt absurdis spectaculo-
rum miraculis. nō aspectu corporum uoluptatis sti-
mulos relinquetium. nō p aures son' infundend' q
animā corrumpere possit. Nam & neqcia & ignāua ex
huiusmodi musica gigni sol&. sed ea musica recipien-
da est qua usus Dauid poeta sacrorum carminum re-
gem / ut ferūt / ab insania liberauit / Pythagoras & nā
cum iuuenib' quibusdam uino / fertis / saltu q p ciui-
tatē lasciuientib' obuiar& dixisse dicit ei q modos ti-
bia faciebat / ut mutata harmonia doricum psonar&.
qd ubi factum est bacchates illos adeo respūisse ferūt
ut ferra abiicerent & rubore uti it' uerecūdiam cōfel-
si domum abiret. Tantum intest corrupta & salubri
musica implere. Quāobré ab hac qdem musica que
nūc in usu est nō secus abhorredum uobis censeo q a
quauis feditate. Nam uero eos uapores qui odore de-
lectent aeri miscere aut unguentis pungi & iam intēdi-
cere uobis erubesco. Quid dicēdum de iis uoluptati-
bus que gustu aut tactu fiunt: an dubitādum qn ille
q; eiusmodi sunt ut / nisi qs caueat / uentri ac semiser-
uire nos ueluti pecora compellat. Deniq; ut summa-
tim dicam uniuersum corpus despiciendum est. nisi
in luto uoluptatum uelim' submergi. aut certe tan-
tum indulgēdū ut philosophis: ut inq; Plato: mini-
steriū prestare possit. Eadem ferme Platoni & Paul'
mon& dū ait nō oportere nos pudentiā aliquā cor-
pis habere ad uoluptates. nā ii qui corp' optime cu-
rant animā uero que ei' seruitio uti deb& negligunt
nihil ab iis differunt qui ut organa q optima habeāt
summo studio conquirunt / artem uero cuius gratia

uoluptas in se ad se uita
pax qn in se uita
et uita qn in se uita

illa ergo
contra le
scere e
poria &
transi
lucatu re
rige uol
memmie
b' lusc
ne agi no
ere. Quod q
suo uapores
runt ex uol
corpi scu
lele q; uat
nem p
iplo corpi
rea re st
corp' uolupt
quos corpi
tu quom
cauere uol
ad uolupt
ab omni
quid uol
sue forma
spicere que
non tale
dum uita
les sunt us q

9
illa organa sunt compata despiciunt. Prorsus igitur
contra seruandum est, nam castigare corpus & cōpe-
scere eius impetus ut immanem quandam beluam o-
portet. & eiusdē aduersus animā temerarios motus ra-
tionis habena cohibere atq; sedare: nō autē frena uo-
luptatu remittere & animę curā abicere: & instar au-
rige uolentia equorū tracti differri. sed Pythagorę
meminisse qui cum intelligeret quendā ex familiari-
bus suis cibi exercitationibus ut pinguis fieret, curare:
hic inquit non cessat molestiorem sibi carcerem instru-
ere. Quod genus molestię cum suspicaret Plato corpi
suo impendere, academiam insalubrem atticę locū fe-
runt ex industria delegisse, ut plusq̄ bona habitudo
corpis, seu uitis nimia luxuries ob eā rem āputaret.
Ipse q̄ iam audiui ex medicis summā corporis ualitudi-
nem piculosam esse. Cum igit̄ hęc nimia idulgētia &
ipsi corpi inutilis sit, & animę impedimētum afferat,
ī ea re studiū ponere manifestissima est insania. Quod si
corpus cōtemnerem, quid opus esset diuitiis si uolu-
ptates corporis aspernarem, e q̄dem nō uideo nisi for-
te quem iuuaret ut in fabulis de draconibus fertur re-
conditos thesauros uigilando custodire. Qui autem
ad hęc cōtemnenda ingenue eruditus esset, plurimum
ab omni facinore & uerbo & ope abhorret, & quic-
quid ultra sufficientiam forsue id lydia gleba esset
sue formicarum auriferarum opus tanto magis de-
spiceret, quanto minus indigeret. Sufficientia autem
non ipsa libidine uoluptatum sed nature necessitate
diffiniēda est: nā qui excedūt necessitatis impiosissimi
les sunt, iis q̄ precipites deferunt, nihil stabile iueniētes

si ad dno dy the...
dny qd...
ab ipse...

ubi possint consistere: nullum terminum precipita/
tionis habentes: sed quanto plura amplectunt^{adm} tanti
dem aut & iam pluris^{auri} indigent ad uoluptates imple/
das. diuitiarū enim: ut ait Solon: nullus est terminus.
Verum ad eam rem Theognide magistro utendū est
qui ita inquit. Neq; diuitias cupio: neq; uoto precor.
sed mihi contingat ex paruo uitam agere: omni carē/
tem molestia. Porro non sine beniuolentia qdam mi
hi in mentē uenit dictum Diogenis humana omnia si
mul contemnentis: qui magno rege ditiorē se pdica/
bat: quia ipse uidelicet paucorū indigeret. At nobis
nisi Pythiē myrii adsint talenta & infinita soli iugera
& numerola armentoz examina / nihil sat erit. Opor
tē autē: ut ego qdē arbitror: nec absentes diuitias o/
ptare: nec presentib; gloriari: nisi quātum scias uti.
Sapient enim Socrates qui cū uideret hominē diuiti/
is affluentē / ea q; de causa fastidio quodā gloriabun/
dum uadere / nō pus inq; te admirabor q̄ notū mi
hi fuerit / quo pacto scias uti fortunis tuis. An uero
Phidias Polyclet; q; si auro aut ebore gloriati essent
ex qbus alter Iliē sibi Iouem: alter Iunonem effinxit /
ridiculi haberent: aliena bona sibi glorię fore putā/
tes / propam uero artem qua illud aurum p̄ciosius fa
ctum est / silentio p̄tereuntes: Nos autē humanam
uirtutem nō satis decoris ipsam p se habere arbitran/
tes / minori reprehensione dignos esse p̄ntabim;: At
diuitias qdem contemnem; & uoluptates despiciem;
uerum blandicias & adulationes sectabimur: & archi
locheę uulpis calliditate multiplicitate q; gaudebi
mus: At nihil est quod eque fugere debeat sapiens q̄

ridebo puerilem eius sententiam / contemplan-
gum & insensibile seculum . qd quide tale est ut que
admodu immortalis anime ita & iam illius seculi nul-
lum finem mens possit concipere . Ad quod ut uaticu
paremus / omnis lapis (ut dicunt) mouendus est unde
aliqua utilitas ad eam rem sit nobis futura . Non igit
quia ardua sunt hec & laboriosa idcirco torpescam
sed memores illi⁹ sententie : oportere uidelicet unum
quenq; uitam pbatillima eligere : expectare autem ut
consuetudo faciat illam iocundam atq; dulcem uide-
ri : ea sequi aggrediamur . Turpe est enim cum temp
p socordiam abierit / tunc demum illud reuocare cum
preter dolorem nihil sit amplius uocanti rediturum .
Ego igit que optima esse rebar / partim nunc uos ad-
monui : partim omni uite tempe admonebo . Vos au-
tem : cum tria sint morborum genera : utinam ne uos
ei similes prestetis qd insanabile est : ne uita mente e-
grotetis ut pleriq; solent corpe egrotare . Nam ii qui
parua ualitudine anguntur / ipsi pficiuntur ad medi-
cos . Qui uero grauiori morbo premunt / ad se cura-
res accersunt . At ii q in atram bilem insanabili trās-
uecti sunt / ne uenientes quidem medicos recipiunt .
Quod uos nō patiamini nū / recta cōsilia aspernātes .

FINIS

